

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.233/2015/32. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. év június hó 2. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

végzést:

A rablás büntette miatt **a vádlott** ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2015. év május hó 28. napján kelt 8.B.1620/2013/55. számú ítéletét **helybenhagyja azzal, hogy** a vádlott a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén - helyesen - **legkorábban** a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A másodfokú eljárásban felmerült 242.794,- (kettőszáznegyvenkettőezer-hétszázkilencvennégy) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2015. május hó 28. napján kihirdetett 8.B.1620/2013/55. számú ítéltével **a vádlottat** bűnösnek mondta ki önbíráskodás büntetében (Btk.368.§ (1) bekezdés), ezért őt 1 év 6 hónap tartamú börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a vádlott a börtönbüntetésből annak kétharmad részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra. A börtönbüntetésbe - annak végrehajtása esetére - a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítani rendelte. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, a magánfél által érvényesített polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasította, határozott az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére jelentett be fellebbezést a minősítés végindítvány szerinti kimondása és a büntetés súlyosítása érdekében. A vádlott bűnösségének megállapítását a Btk.365.§ (1) bekezdésében a) pontjában meghatározott és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő fegyveresen elkövetett rablás büntetében kérte. A vádlott és védője a határozatot tudomásul vette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.722/2015/3-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést más okból is fenntartotta. Álláspontja az volt, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat nem tartotta meg maradéktalanul, nem tett eleget hiánytalanul felderítési kötelezettségének. Ítéleti tényállása részben megalapozatlan a Be.351.§ (2) bekezdés a), b), c) és d) pontjában foglalt

okokból. A tényállásbeli cselekménysor egyik legjelentősebb szereplője **tanú1**, akinek felkutatására különböző intézkedéseket tett az eljáró bíróság. Miután sem magyarországi lakóhelyét, sem tartózkodási helyét, de ausztriai lakcímét sem sikerült fellelni és büntetés-végrehajtási intézetben sem tartózkodott, körözést adtak ki ellene, mely eredményre nem vezetett. Az ügyész a 2015. május hó 28-i tárgyaláson indítványozta nevezett nyomozati vallomásának felolvasását, ez azonban az 55. sorszámú jegyzőkönyv szerint nem történt meg, ennek ellenére az ítélet értékeli nyilatkozatát. Ugyancsak kiemelt **tanú2** szerepe, aki a terheltet az elkövetés helyszínére szállította, majd segített a sértettől elvett jármű elhelyezésében, későbbiekben pedig azt a vádlottal együtt használta. Nevezettet szerepére tekintettel feltétlenül figyelmeztetni kellett volna a bíróságnak a Be.82.§ (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra, ez azonban elmaradt. (Be.82.§ (2) bekezdés) Észrevételezte a fellebbviteli főügyészség, hogy a bizonyítási eljárás során a sértett részletes meghallgatására zárt célú távközlési rendszer felhasználásával került sor (Be.244/A.§ (2) bekezdés c) pontja). A Be.244/D.§ (2) bekezdésében előírtaknak a törvényszék nem tett eleget, kép- és hangfelvétel nincs az iratokhoz csatolva.

Az iratok közt elfekszik eredetben és másolatban is az elkövetéskor a szóban forgó BMW-re kötött szerződés, mely nem került lefordításra.

Az ügyészi álláspont az volt, hogy a jelzett hiányosságok a másodfokú eljárás során kiküszöbölhetők a hiányzó dokumentumok beszerzésével, **tanú1** tanúvallomásának és szembesítésen tett nyilatkozatának felolvasásával, **tanú2** ismételt idézésével és nyilatkoztatásával, hogy a figyelmeztetést követően vallomását fenntartja-e, illetve mely vallomását tartja fenn. Az ügyész a fenti hiányosságok kiküszöbölése végett tárgyalás kitűzését indítványozta.

A Fővárosi Ítéltábla megkeresésére a Fővárosi Törvényszék közölte, hogy a külföldön élő osztrák állampolgárságú tanú kihallgatásának jogalapját nem a Be.244/A.§ szolgáltatta, hanem az Európai Unió tagállamaival folytatott Bűnügyi Együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. tv. 36.§ d) pontja és 55.§-a. E jogszabályhelyek nem írják elő a felvétel készítését, és a törvény e körben nem utal vissza a Be. vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazására. A másodfokú bíróság lefordíttatta az ügyészség által hivatkozott német nyelvű adásvételi szerződést is, és az ügyet tárgyalásra tűzte.

A fellebbviteli főügyészség időközben benyújtott érdemi indítványában a tényállás kismértékű megalapozatlanságát kiküszöbölendő a tényállás kiegészítését kérte azzal, hogy a magánfél 1300 euróval tartozott **személy1-nek**, mely a 2012. szeptember 28-i árfolyam figyelembevételével 368.823 forint. A terheltet volt felesége nem kérte meg, hogy szerezze vissza ezen összeget.

Hivatkozott az ügyészség arra, hogy a vádlott tervszerűen hajtotta végre a cselekményt, melyet ismert, és nem forgalmas. A megkötött szerződés bár megbontja a vételárat, fizetési határidőként ugyanazt a napot, az elkövetés napját tünteti fel, visszalépésre, biztosítékra adatot nem tartalmaz. A csatolt kölcsönszerződésben sem rögzítenek dátumot, azt a terhelt sem jelölte meg, ezért a 2012. október 1.-i megjelölés mellőzendő. A vádlott nem egyedül érkezett a helyszínre, hanem a **tanú2** által vezetett Audival, a terhelt az anyósülesről szállt ki. A BMW-t **tanú2** segítségével a vádlott előbb egy telephelyre vitte, majd közösen használták. A tényállás ezen kiegészítésekkel és az elsőfokon eljáró ügyész indokolásában kifejtett fegyverre vonatkozó kiegészítésekkel lesz megalapozott. Tekintettel arra, hogy az indokolás sem teljes, a bizonyítékok nem teljes körben kerültek elemzésre, ebből adódóan téves a jogkövetkeztetés is, a terhelt cselekményének helyes minősítése nem önbíráskodás büntette, hanem fegyveresen elkövetett rablás büntette. (Btk. 365.§ (1) bekezdés a.) pont (3) bekezdés a.) pont)

A kitűzött tárgyalás keretében az ítéltábla **tanú1** nyomozati szembesítési jegyzőkönyveit felolvasta, a tanú nyomozati vallomását az ügyészi átiratban jelzettekkel ellentétben az elsőfokú

bíróság a 28. tárgyalási jegyzőkönyv 12. oldal utolsó bekezdésében és 13. oldal első bekezdésében foglaltak szerint felolvasta.

Sor került **tanú2** tanú Be.82.§ (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra történő figyelmeztetésére is. Az egyéb törvényes figyelmeztetések mellett a tanú az elsőfokú bíróság előtt tett tárgyalási vallomását fenntartotta.

Felolvasta az ítéletábra a törvényszék tájékoztatását a zárt célú távközlő hálózat útján történő tanúkihallgatásra vonatkozóan.

A másodfokú bíróság ismertette a nyomozati iratok 439. oldalán elfekvő BMW-re kötött lefordított szerződést is, illetve megkísérelte e körben a vádlott tárgyaláson történő kihallgatását, **a vádlott** azonban úgy nyilatkozott, hogy nem kíván vallomást tenni.

A bizonyítási eljárás befejezése után a fellebbviteli főügyészség képviselője perbeszédében hangsúlyozta, hogy a **vádlott** és **személy1** 2011. év elejéig éltek együtt, azóta sincs közöttük élettársi közösség. **Személy1** tanú és a vádlott később tett nyilatkozata alapján megállapítható, hogy a magánfél által tőle kölcsönként összeg maximális nagysága 1300 euró. **A vádlott** 1300 euró értékű olyan tartozás érdekében lépett fel, a kölcsönadó nem bízta meg, hogy érvényesítse igényét. A kocsi elvitelének célja a vádlott nyilatkozata szerint a készpénz behajtása és nem a kocsi elvétele volt. Ezt cáfolja, hogy a vádlott Magyarországra munkalehetőség ígéretével csalta a sértettet, amennyiben annak bankkártyás fizetésére gondolt, bankautomata közelében kellett volna megszerveznie a találkozót, ezzel szemben egy elhagyatott sötét parkolóba invitálta. A tényállásban azt rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy felajánlotta a **vádlott**, hogy írjanak egy adásvételi szerződést, az indokolásban pedig az szerepel, hogy a vádlott határozottan, de fenyegető hangon lépett fel, melyet az ítélet indokolásának 6. oldalán már részletesebben fejt ki az elsőfokú bíróság. A tényállás ebben a körben is megalapozatlan. Az eljárás során adat merült fel arra, hogy milyen állapotba került a sértett a vádlott határozott testbeszédétől, hisz korábban nem akarta odaadni az autót, mégis odaadta, sírt, lemondott mindenről, csak szabaduljon. Ebből következően az elsőfokú bíróság által határozott testbeszédként megjelölt vádlotti magatartás meglehetősen kifejezett lehetett. Ha az adásvétel azt szolgálta, hogy hatására a sértett megadja a tartozást, tartozáselismerő nyilatkozatot, vagy zálogszerződést íratott volna. Arra sem merült fel adat, hogy amennyiben 3 nap alatt nem jelentkezett volna a sértett, mi történt volna a gépkocsival. Az adásvételt követően a tartozás levonása után a pénzt visszaküldte volna-e a vádlott a sértettnek, mely nem életszerű magatartás. Adat merült fel arra is, hogy a gépkocsit nem állították le, hanem használták. Több hibás következtetést tartalmaz az ítélet, ezentúl iratellenes ténymegállapítások is megtalálhatók. A fegyver léte, felhasználása a mérlegelés körébe tartozó körülmény, azonban a korábban felhívott indokok alapján a vádlott bűnösségének Btk.365.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pont szerint minősülő fegyveresen elkövetett rablás büntette kimondásában indokolt a tényállás megfelelő megváltoztatásával a felvett bizonyítás alapján.

A vádlottnak semmilyen indoka nem volt, hogy a tartozás miatt a sértettet számon kérje, őt egy valótlán ürüggyel forgalmatlan helyre hívta, s ott a törvényszék által is elismerten oly módon megfenyegette, hogy az a sértettben komoly félelmet keltett. A magánféltől a tartozáshoz képest jóval nagyobb értékű gépkocsit vett el oly módon, hogy azt tartósan birtokolta, használta. A gépkocsi értéke 3 millió forint feletti, ezzel szemben az 1300 eurós tartozás összege a 2012. szeptember hó 28-i árfolyamot figyelembe véve 368.823.- forint. A súlyosabb minősítésre figyelemmel a büntetés súlyosítását is indokoltnak tartotta.

A vádlott védője arra hivatkozott perbeszédében, hogy a vádirati tényállás is az önbíráskodás büntettét írja le. Kétségtelen, hogy a minősítés rablás, az azonban nem köti a bíróságot. Véleménye az volt, hogy az ügyészi logikát követve is csak zsarolásban lett volna megállapítható a vádlott büntetőjogi felelőssége, ugyanakkor az elsőfokú bíróság minősítését tartotta helytállónak. Az ügyészi perbeszédre reagálva kifejtette, hogy nincs jelentősége, hogy **a vádlott és személy1** együttéltek-e, ismeretlen személy javára is elkövethető az önbíráskodás. Nincs jelentősége annak sem, hogy 5-6-7 ezer euróról, vagy 1500 euróról tudott, mert a törvényi tényállás nem tartalmaz összecszerűséget. Kizárólagos kritérium, hogy a terhelt jogosnak vélje a tartozást, mely megvalósult. Annak sincs jelentősége, hogy a cselekmény milyen helyszínen történt. Ugyanakkor kiemelt jelentőséget tulajdonított annak, hogy a magánfél sértett soha nem jött el a tárgyalásra, ahányszor kihallgatásra került, minden alkalommal különböző tartalommal vallott. Hol említette a löfegyvert, hol nem, a löfegyverrel egyidejűleg viperáról is számot adott, ezzel szemben egyik sem volt megtalálható. Felhívta a figyelmet arra, hogy a sértett éjszakai portás volt ennek megfelelő testalkattal, így a vádlottól nem félhetett olyan mértékben, ahogy arra a fellebbviteli főügyészség képviselője rámutatott. A rabláshoz megkövetelt erőszak, kvalifikált fenyegetés sem valósult meg **a vádlott** részéről. Hivatkozott arra is, hogy a sértett először nem a rendőrséghez fordult, hanem az osztrák nagykövetséget hívta. Álláspontja az volt, hogy az elsőfokú bíróság ítélete minden tekintetben megalapozott, annak helybenhagyására tett indítványt.

A fellebbviteli főügyészség viszonzásában a BH 2011.93. számú jogesetre hivatkozott. Az elkövetési érték nem haladhatta meg a sértetti vallomáson is alapuló 1500 eurót, így a feltűnő értékaránytalanság kétséget kizáróan fennállt, így a vádlott tudata azt is átfogta, hogy a tartozást jóval meghaladó értékű gépjárművet jogtalan eltulajdonítás végett vett el a sértettől, amely körülmény már a rablás büntettét alapozza meg.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt - figyelembe véve a másodfokon felvett bizonyítás anyagát is - felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat két kivételtől eltekintve megtartotta. Kétségtelenül elmaradt a **tanú2** figyelmeztetése a Be. 82.§ (1) bekezdés b) pontjában írtakra, melyet a másodfokú bíróság a tanú újbóli kihallgatása alkalmával pótolta. **Tanú2** vallomását ezen figyelmeztetés birtokában fenntartotta, az eljárási hiba a másodfokú eljárásban kiküszöbölésre került. Ezen túlmenően a másodfokú eljárásban a **tanú1** szembesítésről készült jegyzőkönyvei is felolvasásra kerültek, ezért azok törvényesen felhasználható bizonyítékká váltak.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének nagyobb részben eleget tett. Kétségtelenül indokolt lett volna az ügyész által is hivatkozott BMW gépkocsira írt szerződések lefordíttatása és vádlott elé tárása, melyet a másodfokú bíróság részlegesen pótolta. A vádlott a másodfokú eljárásban élt a hallgatás jogával, ezért csupán a lefordított szerződések felolvasására szorítkozhatott az ítéltábla.

Az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállás szemben az ügyészi hivatkozással egyetlen ponton tartalmaz iratellenes megállapítást (ítélet 2. oldal utolsó előtti bekezdés 4. sora), melyet a másodfokú bíróság az iratok tartalmának megfelelően az alábbiak szerint helyesbít a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt jogkörénél fogva: a magánfél 2011. év során több alkalommal kért kölcsön **személy1-től. Személy1** - a **vádlott** által is így tudottan - több részletben összesen 1300 eurót adott át.

Ezzel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása több helyütt tartalmaz megállapítást, így a 4. oldal 3. bekezdésében, mely szerint a vádlotti vallomás alapján nem lehet kétséget kizáró módon megállapítani, hogy mennyi is volt valójában a tartozás összege, az pedig főleg nem, hogy előzetesen milyen mértékű tartozásról tudott **a vádlott**. Ugyanakkor ezen bekezdés 4. sorában az elsőfokú bíróság is hivatkozik arra, hogy nyomozati vallomásaival szemben **a vádlott** a bírósági szakban tett nyilatkozatában már 1300 eurót említett, amely megegyezik azzal az összeggel, amelyet **a személy1** említett vallomásaiban.

Az ítélet 6. oldal utolsó bekezdésében idézi az elsőfokú bíróság a sértett nyomozati szakban tett folytatódólagos vallomását, eszerint „mikor **a vádlott** megérkezett, kiszállt a kocsiból, odalépett hozzá és egy ... nevű lányról érdeklődött. Mikor azt mondta, hogy ismeri, a vádlott közölte vele, hogy tartozik ...nek pénzzel, ezért fizessen ki 1500 eurót.”

A 10. oldal utolsó bekezdésében és a 11. oldal első bekezdésében **személy1** tanúvallomása kerül elemzésre összevetve a vádlott nyilatkozatával a pénzüsszetre vonatkozóan. Összegzőképpen az kerül megállapításra, hogy **a vádlott** tudott a tartozás tényéről, azt viszont, hogy a vádlottnak pontosan milyen összegről volt tudomása, nem lehet ítéleti bizonyossággal rögzíteni.

A jogi minősítés keretében a 15. oldal 4. bekezdésében pedig arról ad számot az elsőfokú bíróság, hogy nem bizonyítható kétséget kizáróan az, hogy a cselekmény elkövetésének idején a vádlott milyen mértékű tartozásról tudott, konkrétan 1300 euróról vagy pár ezer euróról, ezért el kellett fogadni azt, hogy **a vádlott** előzetesen több ezer euróról tudott, ami ismeretei szerint 5-6-7 ezer euró is lehetett.

Ugyanezen bekezdés 1-2. sora pedig ezzel ellentétesen tényként azt tartalmazza, hogy a cselekmény szerint a vádlott a sértettnek **személy1-gyel** szemben fennálló 1300 eurós tartozását hajtotta be 3160000 forint értékű gépjármű elvételével, ennek ellenére a bíróság az önbíráskodás büntette megállapítására helyezkedett.

Mindezen hivatkozások rámutatnak arra, hogy az elsőfokú bíróság rendkívül következetlen volt, amikor saját indokolásával részben ellentétesen azt állapította meg tényként, hogy **személy1** több részletben összesen több ezer eurót adott át a magánfélnak. Tényből tényre helyes következtetéssel kizárólag az állapítható meg az elsőfokú bíróság indokolás 15. oldal 4. bekezdés első két sorában írt állításának megfelelően, hogy **a vádlott** 1300 eurós tartozásról tudott, ezen összeg behajtása iránt cselekedett.

Az ügyészség egyéb megalapozatlansági hibákra tett észrevételeivel a másodfokú bíróság nem értett egyet. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat a fent írt kivételtől eltekintve megfelelően ismertette és vetette össze, indokolási kötelezettségnek is maradéktalanul eleget tett. Helytálló volt azon következtetése is, hogy a fegyverrel történő elkövetés a bizonyítékok alapján nem volt megállapítható.

Az elsőfokú bíróság indokolásával a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett, az in dubio pro reo elv maradéktalanul érvényesült. A felülmérlegelés tilalma folytán a helyesen megállapított tényekre figyelemmel más tényállás nem volt megállapítható.

Az alkalmazandó jogszabály tekintetében is helyes álláspontot foglalt el az elsőfokon eljáró bíróság, a minősítés ugyancsak törvényes.

A másodfokú bíróság egyetértett a védő érvelésével tekintetben, hogy nem állapítható meg a helyesen megállapított tények mellett **a vádlott** magatartása kapcsán az erőszak azon foka, illetve kvalifikált fenyegetés, amely a rablás büntette megállapításához szükséges. A fegyver, illetve vipera használata bizonyíték hiányában nem került a tények között megállapításra.

A másodfokú bíróság egyetértett azon elsőbírői állásponttal is, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem volt bírói bizonyossággal megállapítható, hogy a vádlott az autót meg akarta volna tartani, hiszen az adósság törlesztésének határidejét 2012. október hó 1-jében állapította meg **a vádlott** a helyesen írt tények alapján.

Ezen határidő még nem telt le, amikor 2012. szeptember hó 30-án a gépkocsival együtt **a vádlott** elfogásra került, így nem vonható okszerű következtetés arra, hogy a gépkocsi megtartására vagy eladására törekedett volna, azt akármilyen módon meg kívánta volna terhelni vagy azzal bármilyen módon sajátjaként kívánt volna rendelkezni. Ebből következően nem vonható le az a további következtetés, hogy a behajtás a tartozás és gépkocsi értéke közötti jogtalan különbözetre, azaz jogtalan haszonra is irányult volna.

Jogtalan haszonról bizonyítottan akkor lehetett volna szó, ha a követelés alapjául szolgáló jogviszony teljes egészében hiányzott volna, vagy a határidő lejártával a vádlott a különbözetet nem kívánta volna rendezni. Ekörben feltételezésbe bocsátkozásnak, ahogyan azt az ügyészség képviselője megtette, nincs helye. Ilyen következtetés nem vonható le, mert a határidő lejárta előtt **a vádlottat** a gépkocsival elfogták. Mindezt a feltűnő értékaránytalanságra történő ügyészi hivatkozás sem alapozza meg a cselekmény rablás büntettekénti értékelését. A fellebbviteli főügyészség viszonzálaszában hivatkozott BH 2011.93. számú jogeset kapcsán a bíróság jelen tényállástól eltérő tények alapján minősítette a cselekményt rablásként.

Egyetértett a másodfokú bíróság azon védői hivatkozással, hogy az ügyészi vád tényállása is önbíráskodás büntettét írja le, csupán a jogi minősítésben szerepel rablás büntette. A vád keretei között járt el az elsőfokú bíróság, a jogi minősítés pedig természetesen nem kötötte.

A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel. Tekintettel arra, hogy a cselekmény elkövetése óta közel négy év telt el, a vádlott korábban nem állt bíróság előtt, azóta sem indult ellene újabb eljárás, a másodfokú bíróság megítélése szerint a megfelelő próbaidőre felfüggesztett, törvényi minimumot néhány hónappal meghaladó szabadságvesztés alkalmas a büntetés céljának eléréséhez, az ügyész által indítványozott súlyosítás nem indokolt. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatának megállapítása is törvényes.

Csupán a feltételes szabadságra bocsáthatósággal kapcsolatban tartalmaz a rendelkező rész pontatlan megfogalmazást, azt a másodfokú bíróság a törvény szövegének megfelelően javította.

A fent írtakra figyelemmel a Fővárosi Ítéletábrla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be.363.§. szerinti tárgyalás keretében eljárva a Be.371.§ (1) bekezdése alapján annak helyes indokainál fogva kisebb pontosítással helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be.381.§ (1) bekezdése alapján megállapította, azt a Be.339.§ (1) bekezdése alapján az állam viseli, mert a német anyanyelvű vádlott részére történt tolmácsolással kapcsolatban merült fel.

Budapest, 2016. év június hó 2. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Dr. Révész Tamásné sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2015. május hó 28. napján kihirdetett 8.B.1620/2013/55. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.233/2015/32. számú végzése folytán 2016. június hó 2. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2016. június hó 2. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
tisztviselő